

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített újlapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Deficizit?

Sehol olyan jól be nem válik az a közmondás, hogy az idő pénz, mint nálunk Magyarországon, hol évről-évre több az adó s még több az adózók iránti követelmény.

Hosszu időn keresztül küzdött az ország a deficizittel, s az idős óta azonban örömmel hirdették. ...nincs többé deficizit. Pénzügyeink teljesen rendezve vannak s újabb adó emelésre nincs szükség. Ez a pénzügyi rendezés 36 adótörvénybe és harmadfél milliárd államadósságba került, valamint nem kevesebb mint 100 millió frt értékű állami javak elidegenítését tette szükségessé.

Ezt nevezik pénzügyi rendezésnek.

Magán embernél anyagi pusztulás az adósság csinálásnak és vagyon elverésnek a neve.

Ebbe a rendezésbe is csak bele szokott az ország. Legnehezebben a nemzet zöme, a földműveléssel foglalkozók, de csak nem változtathattak rajta ezek sem.

Gyűjtötte a gazda garasonként a bankót. porciónak, adóba. El is vitte kellő időben, mert a gazdálkodó ember rendes az ilyesmiben, ha pedig nem bírta összerakni a gazda kellő időre adóját, akkor jött az exekuczió, kipréselte a köteles részt, akár maradt utána valami, akár sem, mert az exekuczióknak meg ez a rendje.

A nagyipart vagy kereskedést üzöknél

más a dolog képe. Ezeknek a jövedelme nem a kitapogatható fekvőségben, hanem a produktumban van, mit igen halványan tüntet fel az ingatlan, a gyár, vagy a gépek. E mellett számtalan koncessziójuk is van. A vasuti szállítással árengedmény, az örölsnél vámkedvezmény, a czukorgyártásnál prémium, az iparnál védvám, a kereskedelemnél az egész nemzetgazdasági politika. Ezek tehát kapnak is az államtól, bírhatják is az adót, sem jog sem aszály meg nem rontja őket, sem az árújokat nem rontja meg a börze, sőt emeli a kartell.

Magyarország adóterhe legsúlyosabban tehát a földbirtokon nyugszik s ezen birtokok hordképességének is meg van a határa.

Több adót kivetni reá csak úgy lehet, ha több segélyben részesíti az állam. Pedig úgy látszik, ismét szükség lesz valami adóforrásra, mert közeleg a deficizit réme újból s a források rendesen a földből bugyognak elő.

Tavaly igen sok helyen ingyen vetőmagot kellett kiosztani a nép között és leírni az adót. Az idén még óriásabb mérvű csapás zúdult szegény-hazánkra, bizonyos, hogy még fokozódó mértékben lesz szükség az ingyen vetőmagra és az adó elengedésre, csak éhezőket ne kelljen majd táplálni még e mellett.

Ezenkívül nem csak vetőmag kell a népnek, de kenyérnek való buza is, ez pedig a börze-spekulációk miatt, mikor van elég a népnek akkor olcsó, mikor

vennie kell akkor igen drága. Kölesőnre fog szorulni a nép s mert nagy kockázattal jár ilyen nyomorultaknak kölcsönt adni, vagy a jövő év gyümölcsét kell semmi árért lekötönni, vagy óriási kamatokat vállalni. Az adó mellett tehát az adósság is nyakára fog szakadni a népnek, ha a kvótát felemelik annak a növekvő hányada is és ha a deficizit beüti, ez is.

Ez a végpusztulás csiráit rejténé. Pedig a miniszterek, amint elkészítették jövő évi költségvetésüket, mind nagyobb követelményekkel állanak elő a tavalyinál, különösen a honvédelmi és a kultusz miniszter. A tavalyi költségvetés mellett is alig-alig volt lehető a pénzügyi egyensúlyt fenntartani, az első negyedév gazdálkodása 30 millió frtnyi deficizitet eredményezett; hogyan lesz elő teremthető a miniszteri tárczák több követelése deficizit nélkül egy inséges és egy még inségesebb esztendő után?

Nagy szükség van a legszigorubb takarékosagra, mert megterhelni a népet, különösen a gazdákat jobban már nem lehet, az önálló vámtarita folytán bejöhethető haszon pedig, amint a benyújtott javaslat mutatja az eddighez képest igen csekély többlet, amellyel nem is hisszük, hogy rákerüljön a sor.

Meg kell minden áron előzni a deficizitet, mert ki nem bírna még egy olyan rendezést az ország, mint amilyennel az előbbi deficizitet megrendezték.

Mese.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Írta: **Mendélynyi Béla.**

Ott kezdődik a mese, a hol a többi. Egyszer volt egy kis leány. Szőke haja, fekete szemű baba. Hajlós nád a termete, lilium a két keze. Finom, nagyon finom és törékeny baba volt.

Nem is lehet azt elmondani, hogy hát a szíve, meg a lelke micsoda finom, micsoda érzékeny volt.

Csak annyi bizonyos, hogy nem erre a világra való, édes baba volt az én mesebeli babám.

Az édes, szerető anya puha keblén nőtt fel; sejtelve sem volt arról, hogy minő durva konturjai vannak az életnek. Nem látott egyebet, csak gyöngéd, finom lelkű, szerető szívű barátokat, és jóismerősöket maga körül.

Aztán hát felnőtt. A csipetnyi édes babából hajadon lett.

És a hajadon, a ki piezi kora óta megszokta, hogy saját szemével csakis ideális színben nézze az életet, aki úgy találta eddig, hogy rossz igazán nincs is, csak jó az életben, — mondom a hajadon nagy lépésre szánta el magát.

Mert megkapta őt a vágy, az a csodálatos vágy, a min uralkodni talán nem is lehet; a vágy, a mely vonzotta őt a szinpadra, ebbe a túncsa világba, a hol a festett feslettség mellett

a legtisztább ambíció és a legnemesebb rajongás olyan szépen megférnek.

Mert megkábította őt az erős sejtetem, hogy ő is tud majd azon a csodálatos hangszerezen játszani, a mit a publikum közös szívének bívni és majd ő is megéri átérézheti azt a gyönyörűséget, amelylyel világra szóló lángelmék legnagyobb alkotásait eleven valóságra válthatja, önmagában ott, a deszkákon.

Mert amit eddig a szinpadon látott, azokat a nagy tehetségeket és a mit a nézőtérén látott, az őszinte, meleg lelkesedést, hát ez mind, de mind meghódította és csak arra való volt, hogy szívében egyre erősülő hangot, a benső hivatás ösztökélését mindenek előtt urrá tegye.

Megkezdte hát az első lépéssel. Azzal, hogy édes anyjának bevallotta azt, a mit szíve mélyén, meggyőződésképpen érzett: a hivatást és a hajlamot.

Minden anya megrémül először az ilyen közlésektől. Megborzad attól a gondolattól, hogy szinpadra engedje feltett kincsét, a rajongva szeretett leányát.

Minden anya megkísérti ilyenkor, hogy a legerősebb gyégyverrel, az asszonyi rábeszéléssel győzedelmeskedjék a gyermek rajongása felett.

Am a rémület, a borzalom, a a józan megfontolás csak másodrendű valami a lehatalmasabb érzés, az anyai szeretet mellett.

Legyen akár mint is, végre mégis csak ez győz.

És mikor a baba görcsös zokogásra fa-

kadt, mikor kimondta, hogy belehal, ha távol tartják őt a szinpadtól, mikor a rajongás ekzisztenciában öngyilkosságot, emleget, — hát a szerető anya szíve megdobbant.

Csútitani kezdte a síró babát, hogy így, meg amúgy, hogy hát még nem mondott határozott nem-et, sem igent, majd csak megmondja a dolgot.

És a meggondolás vége mégis csak az lett, hogy egy szép napon felkerekedtek és elmentek egy torziorhoz hajú, lármás hangú, goromba bácsiboz.

A nagy ember mordul rámeredt a sápadt babára és míg a mama nagy rüstelkedések között elmondta, hogy a baba minden áron színésznő akar lenni, akármennyit is beszélt neki, akár mint is igyekezett kivenni ezeket a bolondos dolgokat a baba fejéből, — a haragos képű bácsi emberevő pillantásokkal mustrálta a remegő, vézna babát. Aztán felhuzva szemöldökeit, rákiáltott:

— Hm, színésznő akar lenni, mi?

— Igenis uram, — rebegte alig hallhatóan a baba.

— No, nem valami, hm!

A haragos emberevő megvetőleg nézte végig a sirásra fordult babát.

— De kérem, kedves tanár ur, nem is hiszi, hogy milyen szépen szaval, — próbálkozott újból a mama.

— Szaval? Hm. Hát mit szaval, mi?

A baba szörnyű zavarba jut. A mély megvetéssel odadobott kérdés tökéletesen elremiti.

Ugy látszik a csapás csakugyan nem jár magában. Tavasszal az árvíz, nyárban a jégeső, őszre — a deficit.

POLITIKAI HIREK.

— Merénylet a király ellen. Országszerte kínos feltűnést keltett a király ellen tervezett merénylet híre. A hír hatását csak növeli az a titokzatos nyomozás, vizsgálat, mely ez ügyben hónapok óta tart. *Perczel* belügyminiszter is megerősíti, hogy a kormányt is hivatalosan értesítették a merénylők ellen folytatott vizsgálat minden fázisáról, melynek számai, úgy látszik, a cseh *omladinisták* közé is vezetnek. Az egyik vádított *Hartmann* Lajos vallotta, hogy hónapok előtt levélben hívta fel az Omladina egyik tagja, nem volna-e hajlandó egy vagy két elszánt barátjával merényletet végrehajtani Ferencz József ellen. Jutalmat is ígért a névtelen levélíró az istentelen munkáért — 20000 frtot. Ugy értesülünk, hogy a vizsgálatot ez irányban is folytatják s nem lehetetlen, hogy nemcsakára hírt adhatunk a távolban folyó vizsgálat szenzációs eredményéről. Itt a fővárosban egyre keresik a bűntársakat. Ma már azt is tudják, hogy *Muzsik* több helyen is elbeszélte mit tervez. A rendőrség most azokat is keresi, a kik tudtak a tervről és nem jelentették föl a merénylőket. — Mint egy másik forrásból értesülünk, a rendőrség már kiderítette, hogy az ússzeesküvők nem leveleztek az omladistákkal, hanem maga *Muzsik* gyártott egy cseh levelet, hogy megtéveszse vele bűntársait. Az egész merénylet különben nagyon összeszuszorodott s aligha végződik másképpen, mint az a merénylet, a melylyel két olasz gyanusítottak tíz évvel ezelőtt. Az olaszokat fölmentették s Jekelfalussy miniszteri tanácsos ordót kapott, egy rendőrtisztviselő pedig apánázást az udvartól. Tizenöt év óta öt merényletben folytatott vizsgálatot a rendőrség, de a király ellenségei egyszer sem kerültek törvény

Csak nagy erőmegfeszítéssel szepegi, síró hangon, hogy:

— A-a-Sim-on Judit-o-t!

— Mi? Simon Judit? Nos, halljuk hát!

A nagy embernek nem látszik egyéb az arczán, mint erős kétség, szinte oda van írva: No, ez mindjárt beesül.

A mama elfojtott lélekzettel néz a krétafehér babára, aki ott áll a szoba közepén, szörnyű lelki szorongások közepette.

Azután beszélni kezd.

Hangja el-lesuklik, szinte siketen hangzik a szörnyű izgatottságtól.

A világrt sem merne reátekinteni a harapós képű bácsira, aki szörnyen dühös arccal ott ül a nagy káros székben és oldalt nézegeti a babát.

Egyszerre csak hangba kap a baba. Csodálatos bátorság száll beleje és tökéletesen megfeledekzik a zord bácsiról.

A hatalmas mondások szinte magukkal ragadták őt; hangja színes lesz, meleg és erőteljes; vibrál benne a komoly tónus és — néhány kémozdulatot is megkoczkáztat. Szemében pedig ott ragyog a lélek, az erős érzés és a hatalmas szenvedély tüze.

És míg a mama megdőbven nézi, hogy hova ragadja a szenvedély a gyöngé babát, — addig a nagy ember arca lassanként átalakul. Eltűnik róla a közönyös rideg máz és oda-lopja magát valami önkénytelen derű és jóleső melegség.

A baba pedig mindjobban nekilendül. Nagy dolgokat mer megkoczkáztatni, mert hiszen már tökéletesen egyedül van azzal, aki helyett beszél.

elé. Egy ártalmatlan bombát még most is őriznek a főkapitányságon.

— **Önálló rendelkezés és kiegyezés.** Nevezetes tünnet, hogy az imént publikált vámtarifá föltét megindult sajtóvitában az osztrák lapoknak ugyanez a vezérszólamuk, mint a melyik a magyar kormány sajtó organumaiból kihallatszik. Sem a Lajthán inén, sem a Lajthán tul nem veszik komolyan a publikált tervezetet. Amott az agitáció folyik megszűnés nélkül a monarchia egységének a felbontására, itt pedig program nélkül proklamálják az egység fenntartását a politikai és gazdasági intézményekben. Amott különválás minden áron, itt a kormánypárti sajtóban az együttmaradás a nélkül, hogy csak kerestetőnek is indokok, melyek mellett ennek az országnak a vitális érdekeit biztosítani lehetne. A Pester Lloyd cikkei a vámtarifai tervezetet illetőleg feltűnés nélkül megjelenhetnek akármelyik osztrák lapban és viszont akármelyik kormánypárti újság lenyomathatná az osztrák lapok vezérezkkeit a saját hasábjain. Ebből a publicisztikai zür-zavarból az világosodik ki, hogy a magyar kormány az Enyedi Lukács-féle határozati javaslatot a jogosulatlan osztrák aspirációk kellő mederbe szorítására effektuálta: azzal nagyon elkésett. Elkésett annyira, hogy a komoly számbavételt nem igényelheti.

— **Prefyus ügyével** foglalkozott tegnapelőtt újra a francia kamara. Az Ördögsgizeten élő, éitelt kapitányok barátai *Méline* kormányának bukásában új módot véltek találni arra, hogy az ügyet ismét szőnyegre hozzassák és hogy a közvéleményt maguk álláspontjának nyerjék meg. A kamara tegnapi ülésén *Castelin* immár az új kormányhoz intézett interpellációt, követelte, hogy Dreyfus érdekében indított üzemeknek vége vetessék. *Cavaignac*, az új hadügyminiszter felelt az interpellációra, kijelentvén, hogy az új kormánynak első gondja volt, hogy az izgatottságnak az országban véget vessen. A kormánynak az a nézete, hogy a teljes igazságot kell a Házzal és az országgal közölni. Majd így szólt:

Az első haditörvényszék tagjai lelkiismeretük szerint, elfogultság nélkül ítéltek. Dreyfus helyére egy más tisztelet akartak állítani, a ki szenvedje el azokat a fegyelmi büntetéseket, a melyeket amaz megérdemelt. A második haditörvényszék bírái szinte lelkiismeretük szerint szavaztak. Nem bizonyították be nekik azokat a bűntetteket, a melyekkel a második tisztelet vádolták és a melyek különben sem bizonyi-

És mikor elhal az utolsó szó az ajkán és a kis baba ott áll piruló arccal és ragyogó szemekkel, hát csodálatos dolog történik; a nagy mord arcu bácsi felugrik, odalép hozzá és — homlokon csókolja, azután így szól: — Bravó, gyermekem! Remélem, hogy tanítványom lesz

És a mama könnyeit törli, a baba meg sugárzik a boldogságtól.

A koczka ezzel el volt vetve.

Röviden itélt a hirtelen összehívott család tanács is. Hogy így, meg úgy, — de ha az a — gorombaságáról híres — rideg nagy művész ily hizolgóen nyilatkozott, akkor természetesen kár lenne a kicsikét lebeszélni a színpályáról.

Következett azután a néhány évi iskola, a fényes sikerű vizsga, a tökéletes boldogság kora. A baba remekül haladt.

A nagy mester roppant szívélyesen vett tőle bucsut, tőle, a legjobb tanítványától és csak annyit mondott:

— Gyermekem, önre nagy jóvó vár; csak egytől óvakodjék: a piaczi publikum tapsaitól! Szegény baba! tudta is ő még ekkor, hogy mit jelentenek ezek a szavak.

Boldog volt, tökéletesen boldog, mikor megkapta az első szerződést.

Csátrai vidéki városkában, szörnyen jószívi publikum előtt és sok jó ismerős biztató tapsai között történt meg az első fellépés.

Csozor is került, nem is egy, de több. Azután is, hogy az első színpadi siker lezajlott, sokszor ment haza a baba boldogan és azon tudatban, hogy ime a csöppnyi színház publikuma megértette őt; az ő komoly,

tották volna Dreyfus ártatlanságát. A kormány meg fogja tudni oltalmazni a haditörvényszék tagjainak döntését és őket magukat is. A kormánynek kötelessége teljes világszerte deríteni az ügyre és nem akarja a hadsereg iránt való tiszteletet represszív intézkedéssel biztosítani. A hadseregnek, a mely tiszteletben tartja a polgári hatalom szupremációját, nincs szüksége arra, hogy a közjő iránt való tekintetek mögé bujjék. A kormánynek föltétlen bizonyossága van Dreyfus bűnösségére nézve. Ha ez a bizonyossága nem volna meg, akkor a közjő iránt való semmiféle tekintet nem birhatná arra, hogy egy ártatlan embert meghagyjon a bagnóban. A miniszter hozzátette, hogy annál nyiltabban beszélhet, mert szavaiban semmi sincs, a mi idegen kormányokat érintene. Hat éven keresztül a kutatók czernél több bizonyítékot szolgáltatottak, a melyek semmi kétséget nem hagynak fönn sem hitelességükre, sem szerzőjük kitérőre nézve.

Cavaignacnak ezt a nyilatkozatát a Ház óriási tetszéssel fogadta és *Mirman* indítványára 572 szavazattal 2 szavazat ellenében elfogadta, hogy ez a nyilatkozat kinyomattassék és az egész országban a falakon kiragasztassék. Ezzel a nyilatkozattal talán most már végképp lekerült ez az ügy nemcsak Franciaországnak, hanem az egész világ sajtójának napirendjéről is. *Zola* ügyének tárgyalása, mely e hó 18-án lesz, Cavaignac kijelentéseit aligha fogja módosítani.

— **Kulcs a kvótakulcshoz** ezímen Márk Márkustól fűzet jelent meg, mely azt bizonyítja, hogy Magyarországának a közös ügyek nem 30 százaléka, hanem kétszer annyival is többe kerülnek. Így például 1869-ben a vámbevételek levonása után fennmaradó 75 millió forintnyi közös költségekhez 30 százalékot, azaz 22 és fél millió forintot, az államadóságok kamataihoz való ezímen pedig 303 millió forintot fizetünk, — a mely 303 millió forintot azonban nem fordították a közös ügyek költségeinek fedezésére, hanem az a lajtántulí népek zsebébe került és az ő államadóságuk fizetésére fordították. Magyarországának a közös ügyek nem 30 százalékot, hanem a fedezendőnek maradt 75 millió forint 70 százaléka kerültek. De jelenleg is az 1867-ben magunkra vállalt teherkomplexummal nagyobb kvótát fizetünk a közös ügyek költségeinek 70 százaléka. Mi tehát a szerző szerint a 30 százalékos nyilvánvaló kvótán kívül még elpalástolt kvóta alakjában évenként 303 millió forintot fizetünk. A könyv Dobrovzsky és Franke kiadásában magyar és német nyelven jelent meg és ára egy forint.

nagy érzéssel és finom pszichológiával megrajzolt szerepeit mégis csak méltányolni tudják.

A szobája fala lassanként megtelt a koszoruk szalagjaival. És mikor a büszke, boldog baba körültekintett pirinyó szobájában, mindig így szólt édes anyjához:

— Ugy-e mama, igazam volt, hivatásból léptem erre az édes, szép pályára.

A mama ilyenkor nem szólt semmit, csak némán ölelte keblére az ő egyetlen aranyos babáját.

Hiszen ő mást is látott, nemcsak csupá szépet és csupa édest, mint a hogy a baba látta.

Látta az intrikát, az áskálódást és a melóztetést is. De őrizkedett attól, hogy a törékeny lelki babának tudtára adja ezt. Ezer szerencse, hogy a jó publikum nem állt a kötélnék és továbbra is kedvenczét látta a csitri kis színésznőben, az édes, gyöngé babában.

Azonban hát semmi sem tart örökké.

Véget ért a színi-szezon a csepp kis városkában. A fényes bucsu-fellépés után, amelynek alkalmával ezüst babékoszorúval lepték meg az édes babát, a baba bucsut mondott a társulatnak. Nagyobb városba, nagyobb társulathoz és nagyobb gázsira hívták.

Ment is; boldogan és abban a hitben, hogy most már az emelkedés útjára lépett. Arra az utra, amelyen csak felfelé van haladás.

És milyen rettenetesen csalódott.

Arról persze sejtelle sem volt, hogy ebben a városban másképp van sok minden, de nagyon sok minden, mint másutt.

Honnan tudta volna azt a szegény, naiv baba, hogy itt nem a publikum az, amelynek jó szívében bizni lehet, akinek a méltánylására

Havranek József.

Ezuttal nem a város polgármesteréről, hanem kizárólag a gentlemann Havranek József-ről akarunk írni, még pedig abból az alkalomból, hogy a „Székesfehérvár és Vidéke“ a Havranek József és lapunk szerkesztője között fölmerült ügyet a valóságnak meg nem felelően adta elő.

A tényállás ez!

Lapunk július 2-án megjelent számában a polgármesternek a városi közgyűlésen dr. Sára Gyula interpellációjára adott válaszára megtette a maga megjegyzéseit. A többiek között a polgármester azt mondta, hogy a Fejérmegyei Napló követett magatartása szégyen. Erre válaszólag mi a következőket írtuk:

„Polgármester ur! — A közérdekért és az igazságért üzenetlenül harcolnai, még ha e harcban vereség is érne, nem szégyen, hanem érdem és dicsőség.

Szégyen a kötelességeknek elmulasztása; szégyen a közérdeknek magánérdekéért való feláldozása; szégyen a hazugság; szégyen az adott becsületző megszégyenése; szégyen a bűn és a bünnös pártfogása; szégyen az ámtás és a legnagyobb szégyen az, ha egy családos ember az egész város tudtával szemérmelen vakmerőséggel házasságtörést követ el.

Polgármester Ur! — ez a szégyen!!“

Kedden délután két helyben állomásozó honvéd törzstiszt kereste fel lapunk szerkesztőjét s hozzá — Havranek József nevében — azt a kérdést intézték, hogy a fenti idézet utolsóelötti bekezdését reá vonatkoztatja-e lapunk szerkesztője, vagy nem?

Lapunk szerkesztője erre a kérdésre a választ határozottan megtagadta. Indokolta pedig ezt azzal, hogy az általa írottakat szóbeli magyarázatokkal kíséreni nem szokta s e szokásától ezuttal sem szándékozik eltérni. Kijelentette továbbá, hogy éppen úgy, amint ő él azon jogával, hogy mindent úgy ír meg a hogyan akarja, azonképpen meg van minden olvasónak is az a joga, hogy az általa olvasottakat úgy

támaszkodni lehet, — szóval nem azok az irányadók, akiknek minden jóra való színész és színésznő játszik, — hanem itt egy klikk az irányadó, — aki üzletet csinál befolyásából, akivel meglehet ugyan alkudni, bizonyos perczentekre, de a kitől rettegnie kell minden a színpadon szereplő szerencsétlen teremtésnek.

Ugyan honnan sejtette volna ezt a baba, aki tiszta szívvel, becsületes szorgalmával és rajongó lelkesedésével jutott odáig, ahol most volt?

Nos a klikk kimondta, hogy a baba, elejtendő és meg is cselekedte azt, a mit kimondott. Mert hát a klikknek nagy hatalma volt elevenek és holtak fölött és — dicséretre legyen mondva — egyesek kivételével ki is mutatta hatalmát.

És míg a nagy publikum bizalmatlanul fogadta a babát, mert hiszen semmiféle felfogós reklámmal nem ütötték meg előtte a dobát, addig a klikknek volt gondja reá, hogy ébren tartsa ezt az ellenszenves hangulatot és lehetőleg tegye a kis babát.

Igy történt azután, hogy a baba alig halottabból, amiben másutt oly sok része volt — a tapsból. És így történt, hogy a szegény baba majd minden fellépése után remegő szívvel ment haza, csipet szobájába, ahol szomorúan ligtek-lógtak a koszorok szallagjai, a megérdemelt méltányolás néhai igaz tanui.

Roppant szorgalommal tanult, mert úgy érezte, hogy fogytán, vagy híján van a művészi tudásnak. Szszonyu napokat élt át, mikor egy-egy 6—7 soros szerepet kapott.

Semmiképpen sem értette ugyan, hogy

értelmezze a hogyan neki tetszik. Ezt a jogát Havranek Józsefnek is ismeri. Értelmezze ő ezt a kérdéses mondatot úgy, a hogyan neki tetszik. (I tudhatja legjobban, mennyiben vonatkozhat az reá és mennyiben nem.

Ez volt lapunk szerkesztőjének majdnem szószertinti válasza, hogy a Székesfehérvár és Vidékének lapunk szerkesztőjének válaszára vonatkozó értesülése nem felel meg a valóságnak s meg vagyunk róla győződve, hogy ez információit nem a legilletékesebb két főtisztól szerezte, hanem bizonyosan olyan egyéntől, a ki nem sokat törődik, hogy igazat mond-e, avagy hazudik. A sértésről ugyanis a további beszéd folyamán jött szó és szerkesztőnk akkor azt mondta, hogy néhez azt általánosságban eldönteni, hogy mi sértés és mi nem, mintán az az illető egyén érzékenységtől függ. Van-nak ugyanis emberek, a kikre a kis sértés is nagy sértés erejével hat, míg viszont mások a nagy sértéseket sem tekintik sértésnek.

Ebből állott az egész ügy s ez alapon indítja meg mint értesülünk Havranek a sajtópört.

Mindezeket az igazság érdekében tartottuk szükségesnek elmondani, nehogy a közönséget a valódi tényállásra vonatkozólag tévedésben tartsák.

A mi most már Havranek Józsefnek azt a szándékát illeti, hogy sajtópört indít a „Fejérmegyei Napló“ ellen, erre csak azt mondjuk, hogy bohózatossab dolgot a színpad sem produkál, mint a milyennel e sajtóper révén ő kedveskedik a budapesti közönségnek és mi már e hír vétele óta eddig is igen sokat mulattunk rajta.

Természetes, hogy ilyen körülmények között megdöbrent lélekkel tekintünk a sajtópör fejleményei elé.

A jégverés áldozatai.

A borzasztó jégverés után az első pillanat ijedsége tulozta a veszedelmet, s azt hittük, határunkban egyáltalán nem aratnak. Utóbb meggyőződünk, hogyha nagy is a mi veszte-

miért buktatják el öt legjobb igyekezete középette; mert hiszen csak annyit hallott, hogy mig egy helyen tapsolni kezdett a jó publikum, más helyen piszogni kezdtek.

Sőt meg kellett érnie azt is, hogy kiálták róla leplezetlenül, hogy kár volt a színi pályára lépnie, mert abszolúte nincs tehetsége.

Szegény baba! Ugy érezte, mintha kalapácsal ütötték volna föbe.

Megrendült benne az önbizalom, veszendőnek indult a hit s megölte gyöngye, törékeny szívét a sötét kétségbeesés.

Ez volt hát az első csalódás; elég keserű és elég kínos ahhoz, hogy összetörje.

És mikor zokogva odaborult édesanyja keblére, mérhetetlen keserűségében csak ennyit mondott:

— Elbuktattak, megölték!

Hiába volt a vigasztaló, a becézgető biztatás, az anyának szerető szava.

A szegény baba előtt sötétbe borult az egész világ s nem látott maga körül egyebet csak a rombadől ábrándjait; letiport ambícióját és a kínzó kétségbeesést.

Mert nem jutott eszébe a nagy mester intő, bucsu-szava a piaczi közönségről, pedig ebben sok igazság és vigasztaló gondolat rejlik ám.

Azzal végzem a mesét, a mint szokás. Eddig van, vége van, igaz volt meg nem is. Csak annyit teszek még hozzá, hogy kár volt pedig a babának kétségbeesése — mintán lesz még az rosszabbul is és lehet — jobban is.

ségünk, mindent még sem veszítettünk el. De ha mindent nem is veszítettünk el, nem szabad kicsinyelnünk a népünket ért csapást, s nem szabad megvizsgálatódnunk azon, hogy calamink még maradt, mert ez olyan kevés, hogy ez megmenteni nem fogja, — különösen a munkásoztafaly nem, a téli időben beköszöntő nyomortól.

Nem kételkedünk azon, hogy a városi közgyűlés által kiküldött bizottság a maga hatáskörében mindent el fog követni, hogy a rettenetes következményeket, s e következményekben mindnyájunkat fenyegető veszedelmet, elhárítsák. Csak hogy jogos a kételyünk, hogy ennek a bizottságnak hatásköre sokkal kisebb, sem hogy a reá rótt feladatnak mindenben megfelelő képes legyen. Éppen azért kívánatos lenne, ha ez a bizottság minél előbb nyilatkoznék, hogy a közeledő nyomor elhárítására saját hatáskörében mire képes, és hogy mely tényezők segítségére volna szükségünk, hogy ezen a reánk nehezedő éven minden baj nélkül átevezhessünk.

Nem ezéja e soroknak, hogy a bizottság működését befolyásolja és irányítsa. A város minden polgára érzi, kell hogy érezze, hogy e veszedelmes idők következményeit csak együttes erővel, mindnyájunk vállvetett munkájával bírjuk elhárítani. A jóindulatot, a buzgó törekvést ez ügyben senkítő sem vonjuk meg. Lehetetlen azonban, — mert hisz ez kötelességünk is, — hogy fel ne hívjuk már most ezt a működő bizottságot, hogy ne huzzuk, ne halasztsuk a megoldást: a terveksekben ne menjünk ki egész az őszig, mert a halogatás az elkésést, az elkésés veszedelmet szülhet.

Ha lehetséges, mindenesetre rá kell venni a jégvert lakosságot, hogy maga is megkettőzött munkával igyekezzék elhárítani a feje fölé tornyosult veszedelmet. Összetett kezekkel várni nem szabad, siránkozással segíteni nem lehet! Mindenek előtt magát a természetet kell kényszeríteni, hogy adja vissza legalább részben azt, a mit elvett. Újbló vetni kell, vetni a mit lehet, hogy ebben az évben még egy aratást érthessünk meg. Ez lesz a legnagyobb segítségünk! Az időjárás arra mutat, hogy a nehéz tavaszodást, hűvös, esős nyarat, száraz, meleg és hosszú ősz fogja fölvaltani s bizton remélhetjük, hogy földjeink újbló teremni fognak. Ez az első és legfontosabb teendő.

Ez azonban még nem elég!

Számot kell vetni azzal, hogy még az esetben is nagy lesz a szükséglet. Milyen nagy lesz, azt majd csak őszire mondhatjuk meg. De azért már most gondoskodnunk kell, hogy a szomorú eshetőségekkel szemben felfegyverzetek legyünk. Ennek pedig legjobb feltétele, hogy rövid idő alatt ép és megnyugtató tervekkel bírjunk, a melyeket elő kell készíteni, hogy bármikor készen találjon a katasztrófia.

Gondoskodni kell tehát, hogy munkával tudjuk ellátni a népet. De ezekről a munkákról ne az utolsó perczben gondoskodjunk, ne éljünk a régi magyaros szólamóddal: „Ráérünk arra még“. — mert ennek kapkodás lesz a vége, a melynek a szükölködők is, a munkások is kárát fogják vallami. Számot kell már ma vetni s inkább többet felvenni, mint kevesebbet, hogy hány ember fog az őszszel és a télen munkára szorulni. A munkára szorulók számához kell azután tervelni a munkákat, mert a szükölködőket munkával ellátni a városnak kötelessége. — Ez a legkevesebb, a mit a szükölködőkért megtenni kötelességünk.

De előre látható, hogy még ha munkával el is látjuk a népet, még mindig maradnak éhezők. Mert dolgozni csak az egészségesek s a munkabírók fognak tudni, s lesznek a munkára képtelenek, nők, gyermekek és beteg férfiak, a kiknek a nyárról nem marad semmiök, s a kik a télen át éhezni, nyomorogni fognak. Ezekről is kötelességünk gondoskodni. Kötelessége gondoskodni a hatóságnak s magának Székesfehérvár közönségének társadalma is.

És itt vár nagy feladat jótékony egyeleteinkre!

A jótékony nöegyilet tudjuk foglalkozni a népkonyha felállításának eszméjével. Szegény-Marich Julia védnökön ez irányban már régóta fáradozik. Itt a legfőbb ideje, hogy a jótékony nöegyilet e törekvését létesülni segítsük.

Es ezt a városi hatóságnak is sürgősen kötelessége lehetővé tenni. De nem szabad a kérdés megoldását halogatni. A nyár közepén vagyunk, az elmunkálathoz időt vesznek igénybe, az ősz végén pedig már szükség leend reá.

Előre látható azonban, hogy jótékony nőegyletünket az ideitől nagyon igénybe fogja venni. Gondoskodni kell a jövevény fokozásáról. A közönségben meg van a jó indulat, csak módját kell ejtünk, hogy jótékonyágát kiérjük. Másról is nagy sikerrel, kissé csapások után is nagy eredménnyel rendeznek jótékony bazárokat. Miért ne rendezhetne ilyen a mi jótékony nőegyletünk? Talán jótékony nőegyletünk bölgy tagjaiban kevesebb a vállalkozási szellem? — vagy közönségünkben kevesebb az áldozatkészség? — Mi azt hisszük ezekben nálunk sincs hiány! Csak kezdeményezni kell. Fogjanak tehát hozzá azok, a kiket a kezdeményezés joga megillet. Mert a rendkívüli csapás, kivételes eszközök igénybe vételét is kötelességünké tessük.

UJDONSÁGOK.

— **Primiczia.** Bán (Pángl) Goalbert ujonnan felszentelt szt. Benedek-rendi áldozár holnap délelőtt fogja első szt. miséjét az Urnak bemutatni a ciszterciták templomában.

— **A leányzó alszik.** Már mint a „Fejérmegyei gazdasági egyesület.” A járási mezőgazdasági egyesület f. hó 4-én tartott ülésében Gálner Pál biz. tag szóba hozta ezt a szomorú körülményt és felhívta a bizottságot, hogy mivel ez a szép nevű egyesület a mostani siralmas viszonyok közepette sem ébredt föl lehangoltságából, holott ma holnap a megye egynemély részén még betevő falatja sem lesz a szegény népnek — tehát a bizottság adjon kitéjezést e fölött való mély sajnálkozásának. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott s erről a megyei alispánt is értesítették. Hadd „sajnálkozzék” az is!

— **Iskolai értesítők.** A *Jugymnasium* ez ideig értesítője különösen gazdag tartalommal jelent meg. Kiterjedt és tárgyilagos részletességgel ismerteti a lefolyt iskolai év történetét, melynek legkimagaslóbb mozzanata a ciszt. tanítórend 800 éves fennállásának jubileumi ünnepélye volt. Mindjárt a kötet elején *Kosty* Kálmán gyönyörű ódáját találjuk, azután következik dr. *Piszer* Imre fölvonása, melyet 1898. április 30-án tartott a székesfejérvári főgymnasiumban az első ciszterciták kolostori életéről, Dr. *Steiner* Fülöp megyés püspöknek a jubileumi ünnepély alkalmából az ifjusághoz intézett beszédje és dr. *Vass* Bertalan Cantate-ja teszi még értékeesebbé ezt a sablontól dícsértesen elütő értesítőt. Fáradságos munkával állította össze *Szenczy* Győző igazgató a monarchia és a német-rajnai tartomány középiskoláinak nyilatkozatait felteintető kmutatást az egyfolytában való tanításról. Az intézeti segélyző-egyesület alapítókéjének összege 9099 fnt 74 kr., az önképzőköré 1013 fnt 69 kr. A tanulók száma a lefolyt iskolában 340. Jeles osztályzatot kaptak az I-ső osztályban: *Brenner* Zoltán, *Csurgai* István, *Emsberger* József, *Pap* Miklós; a II-ik osztályban: *Bendi* Nándor, *Kovács* József, *Messinger* Hugó, *Mohai* Lajos; a III-ik osztályban: *Görög* Zoltán, *Szekfi* Ignác; a IV-ik osztályban: *Baranyai* Gyula, *Dobrecznyi* Miklós. *Gondán* József, *Szekfi* Jenő; az V-ik osztályban: *Neuhauser* Imre, *Spitzer* Sándor; a VI-ik osztályban: *Édes* Jenő, *Molnár* István, *Strausz* Andor; a VII-ik osztályban: *Rehberger* Zoltán, *Tolnay* Károly. Jelesen érettek: *Ferschner* János, *Halla* Aurél, *Keller* Károly, *Leő* Imre és *Vass* József. — A főreáliskola értesítőjében is első helyen egy

jubileumi ünnepély leírását olvassuk, mely méreteiben amannál csekélyebb, mert csak egy embernek: Dr. *Kuthy* József igazgatónak negyedszázados tanári működéséről emlékezik; de fölötté szép jelenség ez is, mert ebben megnyilatkozni látjuk vele működött és működő kartársainak egy szintén tanítványainak háláját, szeretetét. Az értesítő bőven ismerteti az intézet szervezetét, működését és könnyen áttekinthető, tiszta képet nyújt a lefolyt iskolaév eredményéről. A segélyző-egyesület vagyona 2632 fnt 31 kr.; a tanulók száma 277. Jeles osztályzatot kaptak az I-ső osztályban: *Braun* Imre, *Friedmann* Andor, *Lindenfeld* Zoltán; a II-ikben: *Fábián* Gáspár, *Braun* Győző; a III-ikben: *Schvarcs* Ignác, a IV-ikben: *Steiner* Sándor; az V-ikben: *Takács* Gyula (m. t.), a VI-ikben: *Káldor* Imre; a VII-ikben: *Arnstein* Kornél, *Fischer* Mór, *Lichtenstein* Sándor, *Schönheim* Lajos. Jelesen érettek: *Eisitzer* Gyula és *Kreizer* Győző.

— **Éjjeli látogatás.** A *Námesy* nővérek öreghegyi nyaralójához tegnap este 11 óra tájban egy ismeretlen utas érkezett, de miután igen bizalmatlanul fogadták, inkognitójának teljes megőrzése mellett visszavonult. Ugy történt pedig a dolog, hogy *Námesy* Miklós papnövendék az említett időben íróasztalánál dolgozott a szobájában, midőn az ablakon valami gyanus kaparászást hallott. Figyelmessé lett a neszre és miután meggyőződött, hogy csakugyan fessegeti valaki, fölcsipetett nővérei szobájába, hogy értesítse őket a készülő látogatásról. Egy-idejűleg azonban a kéznél levő főbort-puskából egy lövést tett a zörgés irányában, mire sikoltás nem hangzott ugyan, de annál tisztábban volt hallható egy futólépésben távozó emberi alak lábainak kopogása. Az ifju *Námesy* erre vérszemet kapván vitézül kirohant és üldözőbe vette a rejtélyes idegent. Az országuton egy aratómunkásokkal megrakott kocsit talált s azokat fűszőlította, hogy segítsék elfogni a nyullá változott atyait, azok azonban emberbaráti érzelmikre hivatkozva megtagadta a segítséget. Így tehát a gyanus férfiú szerencsésen elmenekült.

— **Gróf Nádasdy és az aratók.** Mint ladányi tudósítónk írja, *Nádasdy* Tamás gróf, bár fejérmegyei uradalmaiban nagy jégkárokat szenvedett, mégis elrendelte, hogy az aratóknak a jégmentes területek termés átlaga szerint adassék ki a jó gabonából részük s így teljesen biztosítva legyenek. Magától értetődik, hogy az aratók most már egész vídáman folytatják az aratási munkálatokat. Ebből is látható, hogy sem törvény-paragrafusokkal, sem bírlapi polemiákkal, sem pedig csendőrszuronyokkal nem fogják megoldani a munkás kérdést, hanem igenis méltányos bánásmóddal, és ilyen példák által.

— **A kálozi gyilkosság.** Kálozi levelezőnk írja: Kis-Hörsök és Nagy-Hörsök közötti határokon pünkösdi utáni pénteken egy hullát találtak. Nyakára zsebkendőkből hurok volt szorítva, fején, nyakán és teste felső részén egy-egy seb, — de sem ruhái, sem inge véresek nem voltak — s rajta a szurásoknak nyoma sem látszott. A csendőrség úgy látszik nyomra került, midőn *Kiss-Csorba* Jánost — a szentgáli gyilkosság és a balatonfüredi merénylet hőseit elfogta, — mert nevezett tegnapelőtt Kálozon beismerte, hogy a kálozi gyilkosságot is ő követte el. Társai gyanánt a balmajorcsiripi gulyást és egy kis-hörsöki gulyásgereket nevezett meg, kik azonban mindent tagadtak. A gyilkos minden megindulás nélkül vall

és egész a minucziáig pontosan beszéli el a gyilkosság történetét. Külseje is igen visszaszántó. 190 forintot, 2 revolvert és egy rövid puskát találtak nála. Az utóbbit nem régen „szerezte.” Az egyik revolvert, ugyanazt melyből *Anerra* lött, — mint kitünő löfégyvert ajánlotta a csendőrség figyelmébe. Ugy látszik, az egész család ily gonosz életű, mert huga gyermekelhajtás és rablás kísérlete miatt van a veszprémi törvényszék előtt. Tegnap reggel újra érkeztem a dolog felől. A gulyást és a gyereket szabadon bocsátották, mert kiderült, hogy ártatlanok. A gyilkos úgy látszik csak azért vállalta magára a kálozi gyilkosságot, hogy a csendőrség figyelmét elterelje, de valószínű, hogy tudomása van, hogy kik gyilkolták meg, mert különben a részleteket olyan pontosan nem tudná. Azon csipték meg, hogy a helyet nem tudta megmutatni, a hol a hullát letették, jól hát még most is állítja, hogy ő a gyilkos. Reméljük, hogy a törvényszéki kihallgatás világosságot vet a kis-hörsöki esetre is, melynek egyes részei, — daczára az elvetemedett gyilkos vallomásának — még igen homályosak.

— **Máder áldozata.** *Bóta* János rendőrellenőr még mindig a Szent-Rókus-kórházban fekszik, a hova a merénylet után szállították. A szerencsétlen ember fejből és hasából még nem sikerült a golyókat eltávolítani s kezelő orvosai nem is bíznak az esetleges újabb operáció sikerében. *Bóta*, mióta a kórházban van, folyton aludt, alig egy-két pillanatot kivéve. Tegnapelőtt végre hosszabb ideig volt eszméleténél, beszélgetett is, de azután ismét mély álomba merült.

— **Simli Mariska.** Székesfejérváron a legkisebb gyerekek is ismeri a szerencsétlen *Simli* családnak ezt a legfiatalabb nőtagját, a kinek az a pechéje, hogy az összes nevezetesebb külföldi egyetemeken összegyűjtött tudománya immár annyira felszaporodott, hogy valósággal azt sem tudja mi tévő legyen vele. Nehány évvel ezelőtt *Sárbogárdon* lapot szerkesztett, mely azonban kellő pártfogás hiánya miatt csakhamar kimúlt, — mint *Mariska* kisasszony állítja: a közönséges gondolkozású emberek nem tudták megérteni és eléggé méltányolni az ő szellemének magas szárnyalását. Azóta is már többször volt kellemetlensége a prózai észjárásu rendőrséggel, ezidőszent pedig Budapesten kóborol és excentrikus viselkedésével most is magára vonja a fővárosi közönség kiváncsiságát. Egy fővárosi napi lap azonban mai számában föl hívja a rendőrség figyelmét a papi reverendát jogtalanul hurcoló asszonyemberre. Valóban ideje is volna már, hogy az illetékes hatóság megfelelő szállást, illetve ingyenes helyet szerezzen neki valamelyik — hidegvizgyógyintézetben.

— **Botrány a templomban.** *Csákváron* e hó 3-án *Sarlós-Boldogasszony* napján d. e. éppen midőn a pap a szószékéről prédikált, betáborogott a templomba *Libényi* József és részeg fővel belekiabált a pap beszédébe. A megbotráncztatott hívők rögtön kivezették a részeg embert a templomból, a csendőrség pedig följelentette a *moóri* járásbírósnágnál, a hol majd elfogja venni méltó büntetését.

— **Baleset.** *Oláh* István *Felmayer*-gyári munkás a minap este dolga végeztével egyik társával kergetősdit játszott s a mint a szarító padlásáról kiszaladt a műhely pléh tetejére. Oly szerencsétlenül bukott le onnan, hogy altestén erős zúzódásokat szenvedett. Dr. *Lauschmann* Gyula gyári orvos kezelés alá vette, de valószínű, hogy hosszabb ideig megsínyli a balul sikerült tréfalokozást.

— **A vihar áldozata.** A június 27-iki nagy zivatar idején *Muskovics* János alsó-királyorsói lakos a rétről szénát szállított hazá. A szélföldöntötte a megrakott kocsit, mely *Musko-*

vicset maga alá temette. Súlyos belső sérüléseket szenvedett s ennek következtében a 76 éves öreg ember tegnap meghalt.

— **Nagy tűz Nyéken.** E hó 3-án Nyéken a Dreher Antal földbirtokos tulajdonát képező nagy magtár kigyuladt és a mellette levő pajtával együtt teljesen leégett. A leégett épületekben nagy mennyiségű széna és egyéb takarmány volt főlhalmozva, mely szintén áldozatul esett a tűznek. A kár meghaladja a 14,000 forintot. Mivel valószínűnek látszik, hogy a tüzet gyújtogatás idézte elő, a csendőrség a vizsgálatot megindította.

— **A pörpátvar vége.** Mészáros János jó módú csákvári gazdaember már régóta vizsgálkodásban élt a feleségével. Sokszor próbálta már megengesztelni, megszécsíteni a házártsos asszonyt, de hiába, nem fogott rajta a szó. A minap megint összezörtent vele és szívének nagy keserűségében előkereste a ruhaszárító kötelet, hogy majd egy kicsit rendre utasítja a nyugtalan oldalborját. Hanem bizony mikor már-már nekirentott vele, mégis meggondolta a dolgot és másképpen cselekedett. Fogta a kötelet és hogy egyszer s mindenkorra végét vesse a pörlekedésnek — fölment a padlásra és ott fölakasztotta magát. Egy levelet hagyott hátra, melyben megírta, hogy a felesége nyelve kergette a halálba és ő nyugodtan indul utolsó útjára, abban reménykedvén, hogy a másvilágon talán nyugton maradhat tőle.

— **A cigányok ellen.** Fáraó ivadékaiknak szarkatermesztet az utóbbi időben a szokottnál is élénkebben láttuk megnyilatkozni. Sőt annyira fölbátorodtak már ezek a barna martalócok, hogy fényes nappal sem állottak megtámadni a tőlük örökös nyugtalanságban élő polgárok lakásait, az éjjeli betörések pedig szinte kivétel nélkül az ő kezükre valottak. Mint halljuk a főkapitány a holnapi tanácsülésen szóba hozza a dolgot és rendkívüli intézkedést kér fogantatni, mert ő a rendelkezésére álló kevés számú rendőrrel egyáltalán nem képes a cigányokat féken tartani.

— **Megölte a tinó.** Lapunk múlt számában megírtuk, hogy Pillhez, velencei birtokos tanuján Kanyári József bérest egy fölbőszült tinó úgy megsebesítette, hogy a megyei kórházba kellett szállítani. Mint értesülünk, Kanyári tegnap reggel 6 órakor a kapott sérülések következtében a kórházban meghalt.

— **Rendőrségi krónika.** Paulusz Imréné szül. Pap Mária nem rég egy kis csecsemőt vett magához gondozásba. Annyira gondozta a szegény kis gyermeket, hogy az megbetegedett és mivel gyógykezelését is elmulasztotta, csakhamar vissza is költözött az angyalok közé. E miatt a rendőrség tegnap 2 frt. pénzbírságra ítélte. — Nyikos János és Szabó István bérkocsisok, kik a vasuti állomáshoz voltak szolgálatra rendelve s ott nem jelentek meg, egyenkint 2-2 frt. pénzbírságra ítéltettek. — Tüske Imre csizmadia-gyakornok tegnap összekülönbözött a vele egyvívású Reichardt Pállal és azt ősi gyakorlat szerint a hagyományos szeges papucsral alaposan elnadrágolta. A rendőrség az ifju leventét 2 frt. pénzbírságra ítélte. — Rózsza Györgyné külső budai-uti lakoshoz tegnap beállított egy kóbor cigányasszony. Mivel az udvaron senkit sem látott a zsenge baromfiakon kívül, azokat kezdte különféle hízolgó megszólításokkal magához édesgetni. Midőn azonban a gyantulon csibék feléje közeledtek, a legtöbbet igazán kegyetlenül nyakon ragadta és épen ezerránczu kendőjébe akarta rejtetni, mikor Rózsáné az ajtóban megjelent. A martalóc hölgy azonnal kerekelt oldott, de Rózsáné panaszára a főkapitány ma reggel a cigánytanya összes asszonyait fölrendelte és ezek közül Fülöp Györgyné bizonyult a csibék megrögzött barátjának. Hasztalan erősítette, hogy ő mint a sátorlakók állatvédő egyesületének tagja csupán megismogatni akarta az ártatlan pecsenyének valóját, azért csak elítélte 8 napi süritett levegő-kurára. — A gyümölcs-utca lakói már több ízben panaszkodtak, hogy ifj. Bernáth Pál hentes udvaráról a véres szennyviz az utcára folyik, s a különben is büzös csatorna vizet

még jobban megrontja. A rendőrség e miatt Bernáthot — ki már azóta udvarán czementezett ürgödöt és alkalmas levezető csatornát készíttetett — közegészség elleni kihágás miatt 2 frt. pénzbírságra ítélte.

— **Eladó szekrény.** Egy teljesen jó karban lévő három ajtós szekrény eladó, Bástya-utca 4. sz.

INNEN-ONNAN.

Gergő.

— Irta: Revizor. —

Igy hívták a szerkesztőségünk néhai szolgáját. Apja becsületes mesterember volt Sárobgárdon. Ő maga is először a csizmadia-pályára készült. A tanfolyamot Sárobgárdon járta végig.

Mikor valamennyi sárobgárdi csizmadiamester végig próbálta rajta a lábszji rugékonyságát, fölszabadították s legény lett belőle. A nagyratörő fiatal legénynek első dolga volt, hogy felgyalogolt Fejérvára szerencsét próbálni. Ez a próba nála pompásan sikerült, mert két hétnél tovább sohasem volt egy mesternél sem: vagy a mester kergette el őt, vagy őt kergette el a mester.

Mikor a sok tapasztalat megtanította arra, hogy a szurok egyformán rossz illatú, a leves egyformán kozmás minden mesternél: mikor meggyőződött arról, hogy a fizetés mindenütt kevés s a munka sok: egy szép rapon nagyot gondolt a Gergő.

Odacsapta a díkiést meg a lábszját a földhöz felvette ünnepi ruháját és beállított a legközelebb eső helyszerzőhöz, a hol kijelentette, hogy urasági inas akar lenni.

Szerencsétlenségére akkor nem keresett senki sem inast, mi meg éppen akkor kerestünk szerkesztőségi szolgát. Így aztán ide hozták hozzánk.

A szerkesztő ur ugyan nagyon gyanusnak találta ezt a szerencsepróbálást, hanem a Gergő olyan meggyőzőleg bizonyította, hogy a csizmadiai valóságos tyrannusok, embarnyúzók s hogy ő milyen szorgalmas ember, hogy felfogadtuk.

Az első hét csak lefolyt elég simán. Gergőnek nagyon tetszett az új foglalkozás. Különösen az a sok vers tetszett neki, a mit hozzánk beküldenek.

Elhallgatózott órák hosszai az előzőbe ajtajánál, mikor összeültünk, felolvastuk az egyes verseket és elmondtuk róla a véleményünket.

A Gergő teendőhez tartozott többek között az el nem fogadott versek elégetése is.

Az első héten csak berakta előtünk a kályhába a sok verset, de később mindig szépen becsomagolta őket és elvitte magával.

Egyzer feltűnt a gyöngéd bánásmód a szerkesztő ur előtt.

— Hová hordja maga Gergő azokat a kéziratokat?

Gergő először zavarba jött, ugy hebegve végre kivallotta, hogy egy piaciú hentesrel szerződésre lépett a kéziratokat vonatkozólag, kap érte egy pár krajczárt.

— Hát aztán mit csinál a költeményekkel az a hentes — kíváncsiskodik a szerkesztő ur tovább.

— Kérem alásan hurkát pakol bele.

Nagyon helyes legalább azokat is fel lehet használni valamine.

Történt a harmadik héten, hogy Berkenye Elemér kiváló poétánk és lapunknak lelkes barátja meglátogatta szerkesztőségünket. Rokonszenves megjelensége, kellemes hangja nagyon megtetszett a Gergőnek. Mikor Berkenye eltávozott tőlünk, oda sompolygott Gergő a hátam megé.

— Mondja csak Revizor ur, ki volt ez a nagyságos ur?

— Berkenye Elemér nagynevű költőnk.

— Szépen áll a haja — vélekedett a Gergő.

— Bizony nincs a világon olyan költőies haja senkinek, mint neki.

— Mert nevezik azt költőies hajnak? — tudakozódott Gergő kíváncsian.

— No mert a poéták szokták úgy viselni a hajukat.

Láttam, hogy nagyon elgondolkodott a felett, a mit mondat nekik.

Másnap mikor feljövök a szerkesztőségbe, egészen meglepett a Gergő kinézése.

Az előtt lesimitva viselte a haját s most fölfelé erőszakolta s mert nem akart engedelmessédni, ugy

bekente vakszpomádával, hogy csak ugy csöpögött rajta a sok zsiradék. Ugy nézett ki a feje mint egy sündisznó.

Mindjárt gondoltam, hogy a Berkenye hajállását akarta utánozni. Figyelmeztettem rá a szerkesztő urat.

Elmosolyodott.

Mért ne viselné a Gergő fölfelé a haját? mért ne kenhetné be vakszpomádával? Nincs senkinek semmi köze az ő hajához, azt tehet vele a mit akar.

— Igaz, igaz! — hajlottam meg a szerkesztői vélemény előtt, hanem magamban nem valami megnyugtató jelenségnek találtam ezt a dolgot.

Harmadnap egyedül ültem a szerkesztőségben, mikor bekopogtat a szabályos innen az emeletről.

— Bocssáson meg Revizor ur — kezdte félénken a leány, de valami fontos, nagyon fontos mondani valóm van!

Kitátottam a számát, jelezve, hogy hallgatom.

— Hát odajön tegnap hozzám a Gergő az előszobánk ajtajába és nagyon büszkén kezdett velem beszélni. Mondtam aztán neki, hogy »Hallja maga Gergő ne beszéljen velem olyan büszkén, hiszen maga is csak olyan cseléd mint én. — Hát nem volt igazam Revizor ur?

Ráböfintottam helybenhagyólag a fejemmel.

— Hát arra — folytatja a lány — azt mondja a Gergő, hogy: »De igenis több vagyok, mint maga tudja meg, hogy én még nevezetes ember leszek!»

Ezt jöttém bejelenteni a Revizor urnak, mert nekem nagyon fursának tetszik ám a Gergő beszéde.

Elbocsátottam a leányt, megnyugtattva egy pár szóval.

De nem olyan könnyen bírtam megnyugtanni saját magamat.

Az a kijelentése, hogy ő nevezetessé fog lenni, nagyon fursának tetszett. Sohasem szerettem, ha egy szolga nevezetessé akart lenni. Mindig a Spanga Pál jutott az eszembe és akkor olyan csodálatos hidegséget éreztem a hátamban.

Különben is nagyon fölfeltekintő vagyok személybiztonságom biztosítása tekintetében. Este sohasem fekszem le a nélkül, hogy szobám minden zugát át ne kutassam. Különösen az ágyam alatti üresség okoz nekem sok nyugtalanságot. Nem tehetek róla, hogy ilyen a természetem, de hát már én csak ilyen óvatos maradok egész életemben.

Sokáig járkáltam nyugtalanul a szerkesztőségben fel és alá tündöve a Gergő nevezetességéről.

Már besütemedtem, mikor újra hozzábogtat a munkához.

Híába való volt minden igyekezetem. Nem ment a munka seholgy sem. Olyan nyomorúságos esend volt az egész házban, mint még az éltet soha. A szomszédunkban lévő kisasszony sem zongorázott, pedig máskor késő estig hallottam a Madalász kóringót.

Az a Spanga-féle hölgyes borzongatta a hátamat, pedig a kályhában ugyanazugaz zuggott a tűz.

Haza szerettem volna menni, de be kellett várom a szerkesztő urat. Sok meglázom volt az napra és azokról akartam referálni. Azonkívül ötszáz forint volt a zsebémben, a mit a nyomlászmal kellett volna fizetnem, de nem találtam honn. Ezt is vissza akartam adni, mert nem szerettem, ha a szobámban sok pénz van.

De a szerkesztő ur szokása ellenére késött.

Egyzer csak az előszobán végig lenyomó léptekkel közeledett valaki. A szerkesztőnk van ilyen ruganyos járása.

Könnyebben lélegztem el a H. H. H. H. H.

Feláltam és az ajtó felé mentem, hogy amint hamarabb foghassam meg a szerkesztő ur kezét.

Az ajtó hirtelen kinyílt és majd hirtelen vágtam rémületemben.

A Gergő volt!

Kalappal a fején lépett be a szobába, arca szokatlanul piros volt, szemében vad tűz égett. Felétek kalappal állt oda előlem!

— Jó, hogy itt találok magat!

Majd kővé meredtem ennek a tiszteltlen megszólításnak és annak a durva hangnak hallatára. Biztos voltam, hogy nem is annyira engem keres, mint inkább a nálam lévő pénzt.

Nagyon óvatos ember vagyok és kellő önuralommal is bírok, mikor szükség van rá.

Ugy tettem most is, mintha sem a hang, sem a megszólítás nem lepett volna meg.

— Honnan jön Gergő? — kérdeztem szeliden.

— Honnan? — kaczagott gúnyosan. — A másvilágról!

Vegem van, ez már a másvilágról beszél, bizonyosan előkészít a halálra.

Körülnéztem valami védő szerszám után.

Nem volt közelemben, csak a tollam. Igaz, hogy ezzel már sok embert megöltem, — úgy papírom — de tudtam, hogy ezzel még sem védhetem meg magam egy olyan embertől, a ki engem akar megölni.

— Hallja csak maga Revizor, beszéljünk okosan. (Na most bizonyosan a pénzt fogja tölem kérni!) Én boldog emberré fogom tenni magát. (Osztozkodni akar bizonyosan a gazember!) Én szerződtem magat az én lapomhoz! (Karikára nyitottam a szememet!) Felcsapok írónak!

— ?

— Igen, hiába néz úgy rám, én költő vagyok!

— ?

— Hallgassa meg az egyik költeményemet.

„Fekete csillag ragyog az ég boltján
Halecs legény evezget a véres Dunán,
Ne sirj barna legény
Ne félj megemelt meg ememet az Istén.“

Nagy lélekzetet vett, felborzolta a haját és szavait tovább:

Szurok Gergő a nevem,
A világot nevetem,
Bár a kabátom szellős,
Nem vagyok én ezelő.

Újra megpihent, mikor azonban tovább akarta folytatni szavallatát, kinyitott az ajtó és megérkezett a szerkesztő ur.

Mintha mázsányi teher hullott volna le rólam, csupa víz voltam a verítékben. Nem tudtam, mit gondolnak a Gergőnél.

A szerkesztő ur csodálkozva nézett reánk. A Gergő oda állt elébe.

— Tekintetes uram, köszönöm az eddigi szíveségét, de tovább nem maradok itt, költő leszek.

A szerkesztő odahajlott a Gergő arcába. Azt hitte részeg, de nem érezte a szesz szagát.

— Hallgassa meg szerkesztő ur első költeményemet. És szavalt:

„Fekete csillag ragyog az ég boltján“

Mikor a szerkesztő végig hallgatta türelemmel a második versszakot is, azaz rendkívül szánakozó kifejezést állított.

— Jól van Gergő, nagyon jól van, mondta békülékenyen. Holnap majd beíratom egy tudós társaságha. Hanem most menjen és feküdjön le.

A Gergő az igérettel megelégedett és annak a kijelentés mellett, hogy másnap féljón, eltávozott.

Csodálkozva fordultam a szerkesztő urhoz:

— Miért engedte el ezt a veszélyes embert, hisz ez valószínű Spanga!

— Dehogy! — A szerkesztőn valahol olvashatta a hozzánk beérkezett rossz verseket és azoktól — megöblöndült. Az a két vers is, melyet szavalt, egyik beküldött költeményben van. Vajjon hogyan jutott hozzá?

Másnap a Gergőt elszállították a Lipótmezőre.

Mikor a paktáskáját felbontottuk, az tele volt kisebb-nagyobb papirokkal. A kímusított költemények voltak, melyeket nem adott el a hentesnek, hanem haza vitte és otthon olvagattat.

— Most már nem csodálom — mondta meglátszóan a szerkesztő ur — ha a szegény fiu megzavarodott. Azóta magunk égetjük el a kéziratokat.

KÜLÖNFÉLE.

|| **Az első leghajó.** A leghajó feltalálása újabb forrás szerint következőleg történt: Egy párisi mosóné ama széles alszoknyák egyikét, melyeket abban az időben a krinolin fölött hordtak, a kályha fölött akasztotta szárítani és hogy a meleg jól megfogyózzék benne, a szallagokat jól összehuzta. A szoknyát a meleg levegő lassankint fölfutta és a mikor már elég száraz és könnyű volt, fölszállt egész a mennyezetig. A mosóné a lebegő szoknyától megijedt, kiszaladt és elhívta a szomszédokat, a kik szintén megijedtek. Csak egy okos ember volt közöttük, Mongóller papírgyáros, a ki alapos tanulmány tárgyává tette a lebegő szoknya tüncmennyét és ennek az eredménye volt az első leghajó, melyet feltalálója tudvalevőleg melegített levegővel töltött meg.

|| **A tekejáték eredete.** A tekejáték a régi németektől ered, a kiknek az kedvező tavaszi mulatsága volt, de már kevesen sejtik, hogy ennek az egészséges, vidám és idegerősítő sportnak eredetileg

vallásos jelentősége volt. A tekejáték ugyanis hajdan a régi bálványoknak a diadalmasan előnyomuló kereszténység által való szétzuhatását jelképezte. Egy ősrégi paderborni krónika szerint a paderborni kanonokok minden látare vasárnapon a kolostor udvarán egy czölöpöt állítottak föl, a melyre golyókkal dobáltak. A sajtásdózsok szokatlan üngépéléses lakoma követte. Ugyanez a játék Hildeshaimban és Halberstadtban is szokásos volt. Itt azonban már egy fabábról van szó, melyet »pogányok«-nak neveztek. Ez a báb jelképezte a bálványt, melyet a jámbor keresztény kezek által dobott golyók feldönteni igyekeztek. A kolostorokból, hol a »pogánydobás« általánossá vált, a játék kivonult a polgári körökbe és az egész világon elterjedt. A bábok elszaporodtak, az eredetileg egy pogánynak lassankint nyolcz »czimborája« lett és nagy elismerés jutalmazta az olyan embert, a ki egy dobásra mind a kilencz bábót porba sujtotta. A kuglizás ma is legfőbb szórakozása a szerzeteseknek és alig van kolostor, melynek saját kuglizója ne volna.

|| **A háború és a czitrom ára.** A spanyol-amerikai háború ugyancsak fölvette a czitromok árát. Igazán bámulatos, hogy a két ellenségés had mennyi czitromot fogyaszt el, de a spanyol kivétel elzárása is nagy befolyással van a czitrom árának felszökésére. A szicíliai czitrom ára, melyet még pár hóval előbb ezenként 5 frankjával lehetett venni, most ezenként 50 frankra szökött, minek következtében valóságos aranybányává váltik Szicíliaiban a czitromműzet, de az amerikai szállítók gonkoskodtak róla, hogy a szicíliaiak túlságosan el ne bizakodjanak. Egyszerűen a kartell-ötés kipróbált segédközökhöz folyamodtak, mi által sikerült nekik az Amerikába özmülő czitrom árát lényegesen alászállítani. De még így is drága eseményként szerepel a czitrom az amerikai piacokon.

|| **Pajtászkodó állatok.** Sok példa van rá, hogy az állatok is barátkoznak és szükség esetén egymást a bajból kisegítik. De Bousanelle száradzonak egy vén gebője volt, mely elkopott fogával nem volt többé képes a zabot megérni. A vén gebő azonban ennek dacára sem halt éhen, mert a két szomszéd jászolnál levő ló a zabot megérta helyette és élbe tette, úgy hogy a zabot fogu, vén gebő is elemészthette. Egy vadásznak több kutyája volt, amelyekkel nagyon kegyetlenül bánt. A mikor egy napon a legkisebb kutyát megint iszonyuan elverte, a nagyobb kutyák egyike rávetette magát és úgy szétmarcangolta az állatközt, hogy három nappal rá meghalt. A pelikánok áldozatkészégek meglepő esetét mondja el Nansbury. A nagy sóstó egyik szigetén, a melyen se folyó, se más vízforrás nem volt, a jeles kutató egy kövér, de teljesen vak pelikánra akadt, melyet társai tápláltak. Pedig hat mérföldnyire kellett repülniök, hogy a vak pelikán táplálására szükséges halakat a szigetre vihessék. Párisban megtörtént, hogy egy fiu fessék fogott és zsinéhoz kötve fölröplni engedte. A szegény madárka egy nagyon magas ház ormán kapaszkodott meg és panaszosan csicseregni kezdett. Csakhamar sok száz más fesske jelent meg, melyek sajtásdózs módon megköztözött társuk körül körbe röpködtek és úgy látszott, hogy szárnyaikkal déldegetőleg simogatták. Így darabig tartott ez így, míg végre a zsinog behullt. A fesskék keresztül-harapdáltak.

— **Lóverseny Siófokon.** Az „Urlovasok Szövetkezete“ ma és holnap lóversenyt rendez Siófokon. A holnapi verseny, mely igen érdekesnek ígérkezik, d. u. fél 4-kor kezdődik.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az örlési engedély az önálló vámterületen.** A magyar kormánynak a kiegyezési javaslatokból az osztrák kormány által kidobott dédelgetett gyermekét az önálló vámterületéről szóló törvényjavaslat tervezetében újból feltűnni látjuk. Bizonytalan feltételezés ugyan, mely egyértelmű a pünkösdi királysággal, de jellemző az állapotokra. El lehetünk képzelni a készülvé, hogy a magyar kormány az önálló rendelkezés esetén az örlési engedélyt újból becsempészis felburjánkoztatja. El lehet azonban ő is készülvé, hogy a magyar gazdák ezzel a merénnyel szemben sokkalta erősebb ellentállást fognak kifejteni, mint eddig. Egy okkal több, hogy az önálló rendelkezést ne várjuk. Épp az önálló

vámterület esetén volna a legfelelősebb s a legkárosabb az örlési engedély újból való életbeléptetése. Magunk is milliókra menő feleslegekkel fogunk rendelkezni, melyek elhelyezése elég gondot fog szerezni magunknak is, akkor még ráadásul a külföldi versenyét is magunkra zúdítjuk, a külföldi feleslegnek elhelyezéséről is gondoskodjunk. Ez több, mint a mennyit meg a mi kormányunkról is feltételeznünk lehetett. Cervera kirohanása kevésbé volt öngyilkosság, mint a gondosan eltemetett örlési engedély feltámasztása az önálló berendezkedés esetén. Szerencse, hogy az egész munkát egy szentiván-éji álom inkább, mint komoly valóság, de azért nem jó az ördögöt a falra festeni.

* **A munkástörvény s az arató munkások.** Az arató munkálatok a beérkezett tudósítások szerint zavartalanul folynak s már bizonyosra vehető, hogy a munkásmozgalom szempontjából az aratás simán fog befeződni. Azt, hogy az idén a nemzetközi szociáldemokrata párt és Várkonyiék által nagy erőlködéssel előkészített aratási sztrájk teljesen meghiúsult s így a külföldi elvtársak is nagyon csalódtak a mi saját agitátoraink előre hirdetett óriási győzelmeiben, a jó termés kilátások méréséül hatása mellett mindenesetre annak köszönhető, hogy a bizossági intézkedések mellett az új munkástörvénynek nem csak életbe léptetéséről, hanem a nép körében való megismertetéséről is kellő időben gondoskodott a földművelésügyi miniszter. Az új munkástörvény népies ismertetése, melyből munkásaink sok megnyugvást merítettek, a legjobb ellenszere volt a sztrájk szervezésnek. Az új törvény több mint két millió példányban jutott ingyen a nép közé s e mellett a helyes irányú néplapok is sok helyen elhódították a Népszava és Földművelő olvasóközönségét. Az aratásnál jelentéktelenebb főnökkadások Fejér, Zala és Somogy megyében fordultak elő. Somogy megyében egy birtokosnak a kisbéri tartalékából 55 munkást adott át. Az aratók munkálatoknál emberlelkűen óta mindig fordultak elő kisebb-nagyobb surlódások, az idén azonban még annyi sem volt, mint tavál.

TŐZSDÉK.

— A Fejermegyei Napló eredeti távirata. —

Budapest, 1898. július 9-én.

A budapesti gabonátözsde.

I. **Készáru-üzlet.** Buzát ma is gyéren kinnáltak, a kereslet azonban kedvezőbb lett. Elkelt néhány ezer métermázsa teljes napi árak mellett.

A zab ára készlethiánya miatt ismét 10—15 krajczárral emelkedett. Új rozs 8 forinton adott el. Kukoricza változatlanul esőndes maradt.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként

Fejermegyei új buza 74 kgm 11.50 — 11.65

„ „ „ 77 „ 12. — — 12.10

II. **Utátrülő-üzlet.** Az üzlet irányzata lanyha.

Buza ózsre 8.70 frt.

Rozs „ „ 6.72 frt.

Zab „ „ 5.66 frt.

Kukoricza „ „ 5.07 frt.

„ „ 1899. júliusra . . . 5.07 frt.

PIACZI ÁRAK.

— Székesfejervár, 1898. július 9-én. —

Buza 11.50 — 12.20

Rozs 7.80 — 8.30

Árpa 6.70 — 7.20

Kukoricza 5.80 — 6. —

Zab 7.20 — 7.80

A hoztalok csupán gyér mennyiségekre szorítottak.

LISZT ÁRAK.

Buzaliszt 100 kgm. után Budapesten szállítva:

0	1	2	3	4	5	6	7
19.70	18.90	18.10	17.10	16.50	15.60	14.60	13.60

S-as számú takarmányliszt . . . 6.- frt.
 F korpa 5.- frt.
 C korpa 4.70 frt.
 Rozsliszt 100 kgm. után Budapesten szállítva:

0	1	2	3
13.80	12.80	12.40	9.80

Folyó évi szeptember hónapban történendő szállításra egyes budapesti malmok 1.50—1.80 forinttal olcsóbban ajánlanak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tudósítóinkat felkérjük, hogy az aratási eredményekről lehetőleg részletes tudósításokat szíveskedjenek küldeni. A jégvert területekről köszönettel vesszük értesítésüket arról, hogy mennyi volt a gabonanemüekből biztosítva, és biztosítási díjakban mennyit kaptak a gazdák.

P. A. II—n. Kedvezményét a jövőre is fenntartjuk, csak arra kérjük, hogy időnkint ne sajnálja megnyomni a pennát.

A. J. A beküldött dolgot esőtörtői számunkban már megemlítettük. Egvélekien kívánsága szerint intézkedtünk.

R. J. K—s. Nagyon szépen köszönjük értékes küldeményét. Kérjük az ügyben további érdekes s lehetőleg részletesebb tudósítását. Köszönettel fogjuk azonban venni más tudósításait is minden alkalommal. Szívélyesen üdvözlöjük!

H. B. S—d. Szíves üdvözlétét köszönjük, igyekszünk fogunk továbbra is eddig követett utunkon haladni.

M. I. Sz—ly. Kérését mielőbb teljesítjük.

K. D. Sz—r. Kérjük az ígért cikket már a jövő számra. Üdvözlét!

S. L. V—m Igen! — Lapunk czenal a mostani finom papíron fog állandóan megjelenni.

T. P. Kérését nem teljesíthetjük! — Az Unió Catholica fejezmegyei felügyelője Illavathy Gyula ur!

Erna. A legjobb akarat mellett sem mondhatunk olyan műről bírálatot, a melyet még nem olvastunk. Elhiszük, hogy nem hiúságból ír, elhiszük, hogy belső kényszer hatása alatt fog tollat — szóval megvagyunk győződve, hogy lelke tele van költői inspirációval, de hogy az érdemesen s tehetségre valóan nyilvánul-e meg, azt majd csak akkor tudjuk megmondani, ha beküldi jelzett dolgozatát hozzánk.

NYILT-TÉR.*

Olcsó pénz.

Törlesztéses jelzalog kölcsön

4 $\frac{1}{2}$ % kamat

mellett kapható földbirtokokra és

székesfehérvári

házakra is.

A kölcsön összeg kifizetése nem jelzalog papirokban, hanem

készpénzben

történik.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

* E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Majom és kutya SZÍNHÁZ

* * a vásártéren. * *

Holnap vasárnap
utolsó 3 nagy előadás.

Délután 4 órakor,
6 órakor és este fél 9 órakor.

Változatos műsor!

Uj! A kötöttánczosnő Uj!

Előadja

Esmeralda a majom és Olga a kecske.

Bővebbet a falragaszokon.

Az előadás tartama alatt a legkitünőbb állatművészek fognak játszani.

Helyárak: I-ő hely 50 kr., II-ik hely 30 kr., III-ik hely 20 kr., állóhely 10 kr.

A színház 500 személyre van berendezve és fedve van. — Az előadások rossz idő esetén is megtarthatók.

ELADÓ HÁZ.

Egy 8—9 évig adómentes 1000 frtot jövedelmező ujonan épült

HÁZ

nagy udvar, kert és kitünő ivóvizet szolgáltató kuttal, istállóval — szabadkézből jutányos áron
ELADÓ!

Tudakozódhatni Szirkovits G. M. Kossuth-utcai üzletében és a háznál Zöldfa-utca 27. szám alatt.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel tudomására hozom a m. t. közönségnek, hogy néhai férjem: Eisenbarth Ferencz óras, arany, ezüst és ékszerüzletét ipam: id. Eisenbarth Ágoston ur felügyelete alatt tovább folytatni fogom.

Az üzlet majd egy százados összeköttetése a legelső gyárral fennmarad és annak minden ága szakszerű vezetés alatt álland és különösen a 14 év óta állandóan alkalmazott Sarudy Gyula ur, ki mint tiszteletvezető továbbra is megmarad állásában, elismert szakértelme kezességét nyújt arra, hogy a 90 év óta fennálló üzlet régi jó hírneve és tekintélye

a t. közönség mindennemű igényeinek pontos és lelkiismeretes kielégítése által fenntartassék és biztosíttassék.

Magamat a t. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam tisztelettel Székesfejérvárott, 1898. július hó 5-én

őzv. Eisenbarth Ferenczné
szül. SCHNETZER ANNA,
(Nádor-utca 2.)

Ajánljuk

római katolikus egyéneknek

az

„UNIO CATHOLICA“

biztosító szövetkezetet

tűz és jégkárok + + +
+ + elleni biztosításnál.

OLCSÓ DIJAK! — JÓ FELTÉTELEK!

Csak róm. katolikusok

biztosítása fogadtatik el.

Az „UNIO CATHOLICA“ dunántuli felügyelőségének vezetője

NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

Bővebb felvilágosítással szolgál a szerkesztőség.

Első székesfejérvári

CZUKORKAGYÁR.

Főüzlet: Sz.-Fejérvár, Nádor-utca.	Gyár: Székesfejérvár, Bástya-utca.	Fióküzlet: Várpalota.
--	--	--------------------------

Ajánlom a t. városi és vidéki közönség figyelmébe saját gyártmányu cukorkaszüteményeimet, piskótát, czukorkát, bábsüteményt és minden e szakba vágó készítményeimet.

Saját töltésű, kitünő minőségű pergett virágmez kilója 60 krtól 80 krig.

Elismert finom-águ saját készítményű teasütemény nagyban és kicsinyben.

Gyertyák:

a főtisztelendő plebánus urak becses figyelmébe;

I. Valódi méh-viaszgyertya . . . kg. 2.60

II. Kitünő minőségű mü-viaszgyertya „1.60

Gyújtó viasztekeres, nem csepegtet

1 darab 10 kr. kg. 2.—

Megrendeléseket gyorsan, lelkiismeretesen postafordultával eszközölök.

Elismerő leveleket készséggel bocsájtok a n.é. közönség rendelkezésére megtekintés végett.

Tisztelettel:

Kitreiber Nándor.

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfejervárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorkodom felhívni az alant felsorolt árukra, melyek új üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete 2- 3- 3-50
férfi puha kalap színes 1-50 1-80 3-
férfi puha kalap fekete 1-60 1-80 3-
férfi puha kalap Loden 1-20 1-50 1-80
gyermek kalap minden színben 75 től 1-50

Férfi sifon ing:

sima elővel gallér nélkül 1-20 1-50 2-
szeg. elővel gallér nélkül 1-50 1-80 2-20
himzett " gallér nélkül 1-80 2- 2-40
batiszt " gallér nélkül — 2-20
selyem " gallér nélkül — 2-20 3-
férfi gallér fehér és színes 12 drb 2 frt.
férfi kézzel fehér és színes 12 pár 4 frt.
Cretongy. ing gallérral —90 1-20 —
sifon gallér nélkül 1- 1-20 —
férfi lábra való köpper —80 1- 1-20
férfi lábra való atlas damask 1-30 1-60

Zsebkendők:

tél vászon színes széllal 1-20 1-50 1-80
cézerna vászon színes széllal 2-40 3- 3-60
fehér vászon és batiszt 3-50 4-50 5-50
gyermek Clott esernyő —90 1- 1-20
férfi Clott esernyő 1- 1-20 1-50
félselyem esernyő 1-80 2- 2-20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1-00

Börkeztűk, elismert legjobb gyártmányú

férfi- és női- minden létező színekben párja **1-20** frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyákban, továbbá váltűzők, esipkék, szallagok, kötő és horguló pamutok, esipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru cikkekben.

Hirdetések

felvételnek kiadóhivatalunkban jutányos áron.

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos s kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dús választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nádszékek, függönytartók, matracok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindenemű asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugyszinte ruganyos matracok és rolleták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejervár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindenemű fürdőcikk: **FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPÓ, — KALAP** stb. dús választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi francia **kézimunka és kötő anyagok**, felülmulhatatlan francia szabása **mellfűzőit**. Színtartó angol **batiszt zsebkendő** tuc. 1 frt. (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu angol napernyők és antucasban.

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Seappan, illatosoz. esernyők, szivar és szivarok táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfejervár, (Pollák cipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meglepő olcsó árakért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rőfös kitűnő minőség ezelőtt	7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 " kanavász 30 " " " " " " " " " " " "	7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 " Rumburgi 50 " " " " " " " " " " " "	25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szíves pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel,

STEININGER SÁNDOR.